

[Hans Jacob Sørensen.]

gældende, ikke er ret gammel, vedtaget, som den er, i 1931, og det er ogsaa rigtigt, at man fra de forskellige store politiske Partiers Side enedes om Gennemførelse af Loven og dermed ogsaa om de forskellige Bestemmelser i den, men jeg ved, at det er lige saa rigtigt, naar jeg siger, at Loven blev gennemført ud fra den Opfattelse — vi kan ogsaa sige det Haab —, at vi stod over for nogenlunde normale Tider og over for Forhold, der i økonomisk Henseende vilde blive bedre for Samfundet end dem, man indtil da havde haft. Desværre maa man sige, at dette Haab og disse Forventninger ikke er blevet opfyldt, tværtimod. Vi har siden Foraaret 1931 her i Rigsdagen maattet beskæftige os med en Lovgivning, som først og sidst har været præget af Bestræbelserne for at afbøde de stedse vanskeligere økonomiske og erhvervsmæssige Forhold, som vort Samfund er kommet ind under, især tvunget af den, man kan godt sige, forrykte økonomiske og erhvervsmæssige Politik, som bliver ført i det ene Land efter det andet, ikke mindst i Retning af Afspærring, Kontingentering og Bygning af høje Toldmure. Vi har maattet beskæftige os med Forsøg paa at holde Erhvervslivet i Gang. Vi har gennemført Love om Ydelse af Byggelaan, Eksporthkreditlaan, Laan til Industri og Haandværk. Vi har maattet beskæftige os med Spørgsmaalet om at faa gennemført en Rentenedsættelse for dem, der har faaet disse Laan, for at muliggøre, at de kunde opfylde de Forpligtelser, som man mente, og som de selv mente, de kunde opfylde, dengang de fik Laanet. Vi har derudover maattet gennemføre Hensandslov og Akkordlov.

Man kan jo sige, at naar vi er blevet nødt til i den Grad at gaa ind i en saadan Lovgivning, er det, fordi et Flertal i den danske Befolkning — og det blev jo for øvrigt bekræftet ved Folketingsvalget i 1932, det erkender jeg — ikke vilde gaa ind for at gennemføre den eneste nødvendige Politik, nemlig at søge at afpasse Forholdene indtægtsmæssigt og udgiftsmæssigt, det vil sige saa vidt gørligt sætte Udgifterne i Forhold til de Indtægter, der nu engang var — og vore Indtægter stammer jo i Hovedsagen fra vor Eksporth, vort Salg af Varer paa Udlandets Markeder.

Vi har da siden Valget i 1932 prøvet

paa at iværksætte Tilpasningen paa en noget anden Maade. Jeg tænker her paa, at man, da man ikke vilde sænke Udgifterne, har maattet søge at forbedre Indtægterne. Jeg tænker paa de Foranstaltninger, der er blevet truffet paa Valutaomraadet, og det maa erkendes, at de har hjulpet i ikke ringe Grad, hvad angaar de frie Erhverv, de eksporterende Erhverv. For Aaret 1933 er den Indtægtsforøgelse, der derigennem er sket, opgjort til ca. 200 Mill. Kr. Jeg tør ogsaa roligt sige: Hvor havde vi været henne, hvordan havde Erhvervslivet været stillet i dette Øjeblik, om ikke denne Foranstaltning var blevet truffet? Men alligevel er det jo saadan, at vi endnu ikke er naaet til, at der i økonomisk Henseende er Ligevægt inden for Erhvervene. Vi staar i dette Øjeblik saaledes, at vi har omkring 120 000 arbejdsløse, Folk, der ingen Løn faar. Vi staar saaledes, at vi har en Landbostand, der baade for Husmænds og Gaardmænds Vedkommende maa arbejde fra Morgen til Aften uden for de flestes Vedkommende at faa Løn for deres Arbejde. Der føres i disse Dage Forhandling mellem de store Arbejder- og Arbejdsgiverorganisationer om Lønspørgsmaal, men disse Forhandlinger føres ikke paa Grundlag af en mulig Lønforhøjelse, jeg tør sige tværtimod, og jeg mener derfor, det er et meget kritisk Tidspunkt, Regeringen har valgt til at love Tjenestemændene, hvad de faktisk har gjort, en Lønforhøjelse paa 3½ Mill. Kr. — Ja, bliver der sagt, men det Forslag, der ligger her paa Rigsdagens Bord, er jo ikke Udtryk for en Lønforhøjelse, tværtimod, det betyder en Lønbesparelse paa 7 Mill. Kr., som Tjenestemændene i Kraft af Tjenestemandsløven af 1931 skulde have Krav paa, og jeg indrømmer, at tager man Loven og siger: Lov er Lov, og Lov skal holdes, lige meget hvordan det gaar, saa har Tjenestemændene i dette Øjeblik Krav paa en Lønforhøjelse paa mellem 10 og 11 Mill. Kr. Men der ligger i Regeringens Fremførelse af dette Lovforslag et Udtryk for, at Forholdene ikke er saadan, at denne Lønforhøjelse kan ydes, og der ligger ogsaa i den Stilling, Tjenestemandsgiverorganisationernes Repræsentanter tog under Forhandlingerne med Finansministeren, et Udtryk for, at Tjenestemændene erkender, at en saadan Lønforhøjelse kunde ikke gives. Jeg